

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Departament Ubezpieczeń Społecznych
Zastępca Dyrektora
Sebastian Kamiński

DUS-II.055.5.2026.MBu
Warszawa, dnia 12 lutego 2026 r.

Państwo

Szanowni Państwo,

działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), w związku z Państwa petycją, dotyczącą rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego „Mama 4+”, jak również zasad ustalania emerytur kobiet w zależności od tego, czy w 1999 r. przystąpiły do OFE, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

I.

W zakresie wprowadzenia dodatków emerytalnych dla matek, które pracowały i wychowywały czworo lub więcej dzieci Departament wyjaśnia, że świadczenie przewidziane w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 roku o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1577) nie jest emeryturą ani dodatkiem do emerytury, tylko świadczeniem nieskładkowym, finansowanym z budżetu państwa. W przeciwieństwie do emerytury będącej świadczeniem z ubezpieczenia społecznego, ma ono de facto charakter świadczenia z pomocy społecznej. Przy ustalaniu uprawnień do jego otrzymywania uwzględnia się wszystkie dochody osoby zainteresowanej jego pobieraniem, a jednym z podstawowych kryteriów ubiegania się o świadczenie jest brak niezbędnych środków utrzymania.

Osoba, która nie ma prawa do żadnego innego świadczenia może uzyskać świadczenie uzupełniające w wysokości nieprzekraczającej kwoty najniższej emerytury. Z kolei osoba pobierająca świadczenie niższe od minimalnej emerytury może liczyć na jego uzupełnienie do tej wysokości. Obowiązujące warunki uprawniające do otrzymywania rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego powodują - w przypadku kobiet pobierających świadczenie emerytalne w kwocie niższej od najniższej gwarantowanej emerytury w konsekwencji posiadania niepełnego stażu ubezpieczeniowego (wynoszącego 20 lat składkowych i nieskładkowych) - uzupełnienie otrzymywanego przez nie świadczenia do kwoty najniższej emerytury.

Stale prowadzone są prace nad tworzeniem najlepszych rozwiązań i modyfikacji systemu emerytalnego, w szczególności w zakresie gwarantującym niedyskryminowanie rodziców obniżonym wymiarem świadczeń emerytalnych. Efektem tych działań jest m.in. nowelizacja przepisów dotyczących opieki nad dzieckiem dla pracowników przebywających na urlopie wychowawczym. Do 31 grudnia 1998 r. nie było obowiązku odprowadzania za te okresy składek - wliczano je do emerytury jako okresy nieskładkowe, co znacznie obniżało wysokość świadczenia. Od 1 stycznia 1999 r. za okres sprawowania opieki nad dzieckiem na urlopie wychowawczym pracownicy mają opłacane składki z budżetu państwa. Z kolei wprowadzona w maju 2015 r. nowelizacja ustawy emerytalnej dla osób urodzonych po 31

Ministerstwo Rolnictwa i Rolnictwa
Rolnictwa i Rolnictwa

Ministerstwo Rolnictwa i Rolnictwa
Rolnictwa i Rolnictwa

Ministerstwo Rolnictwa i Rolnictwa

Ministerstwo Rolnictwa i Rolnictwa
Rolnictwa i Rolnictwa

Ministerstwo Rolnictwa i Rolnictwa
Rolnictwa i Rolnictwa

grudnia 1948 r. pozwala uwzględnić czas sprawowania opieki nad dzieckiem w trakcie urlopu wychowawczego oraz urlopu bezpłatnego (w systemie zabezpieczenia społecznego) w emeryturze (w kapitale początkowym) jako okres składkowy niezależnie od tego, kiedy kobieta z niego korzystała. W praktyce oznacza to, że również kobiety, które wychowywały dzieci w latach 80-tych mają szansę na przeliczenie, a zarazem podwyższenie emerytury.

W obecnym stanie prawnym istnieją zatem regulacje mające rekompensować konieczność przerwania pracy z powodu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, choć nie przewidują one dodatkowego zwiększenia emerytury z tytułu urodzenia dzieci. Świadczenia emerytalno-rentowe mają bowiem charakter praw podmiotowych, nabytych przez ubezpieczonego w związku z opłacaniem składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

W obowiązującym od 1 stycznia 1999 r. nowym systemie emerytalnym, określonym przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1749, z późn. zm.), źródłem finansowania świadczeń emerytalno-rentowych jest fundusz tworzony ze składek pracowników i pracodawców. Z systemu usunięto większość elementów nieubezpieczeniowych i socjalnych, tak aby powiązać wysokość przyszłego świadczenia z sumą składek odprowadzanych od przychodów ubezpieczonego w całym okresie jego aktywności zawodowej. Dodatek do świadczeń emerytalnych, który uzależniony byłby od liczby wychowanych dzieci, stanowiłby zaprzeczenie założeń powszechnego systemu emerytalnego.

Obecnie na gruncie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS) wypłacane są jedynie dwa rodzaje dodatków – dodatek pielęgnacyjny oraz dodatek dla sierot zupełnych. Obydwa są świadczeniami o charakterze ubezpieczeniowym, związanymi z ryzykami ubezpieczeniowymi w postaci niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji oraz utraty żywiciela. Ich wypłata ma miejsce w sytuacji spełnienia się wskazanych ryzyk i wiąże się z obowiązkiem opłacania składki ubezpieczeniowej. Funkcjonujące dodatki do świadczeń emerytalno-rentowych są zatem powiązane z innymi świadczeniami, odrębnym ryzykiem i odrębnymi warunkami nabycia prawa do świadczenia.

W dyskusji o koncepcji wprowadzenia dodatków emerytalnych dla matek pracujących i wychowujących czworo lub więcej dzieci nie można pominąć wyników badań¹ oraz oceny skutków takich zmian. W analizowanej publikacji w jednym z badań zapytano, czy emerytura kobiet i mężczyzn powinna być zwiększana wraz z liczbą wychowywanych dzieci (nie wskazano liczby granicznej dzieci). Większość badanych - 46% - jest przeciwna takiej koncepcji. Wyniki tych badań skłaniają do wniosku, że przy wprowadzaniu podobnych rozwiązań należy zachować ostrożność. Jednocześnie w pytaniu o akceptację prawa do emerytury minimalnej dla kobiet i mężczyzn, którzy wychowali co najmniej czworo dzieci, 57% badanych poparło to rozwiązanie. Oznacza to, że w ocenie badanych rodzicielskie świadczenie uzupełniające jest mechanizmem, który zapewnia odpowiednie zabezpieczenie i rekompensatę ograniczeń aktywności zawodowych związanych z wychowaniem czwórki lub większej liczby dzieci.

II.

W zakresie zasad ustalania emerytur kobiet w zależności od tego, czy w 1999 r. przystąpiły do OFE, Departament, zgodnie z art. 12 ustawy o petycjach, uprzejmie informuje, że przedstawioną sprawę pozostawia bez rozpatrzenia, gdyż sprawa ta była przedmiotem petycji 13-2025, która została już rozpatrzona przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Odpowiedź na petycję 13-2025 przekazuję w załączeniu. Jednocześnie

¹ Przyszłość systemu emerytalnego i sprawiedliwe rozwiązania. Raport z badań, IBRIS na zamówienie Centrum im. Ignacego Daszyńskiego, Warszawa 2022, [w:], Co to jest sprawiedliwa emerytura? Raport z badań, S.

Gajewski, K. Duda, B. Machalica, Warszawa 2022, s. 28-29.

1970s. The first of these was the development of the "new" literature in Latin America, which was characterized by a focus on social and political issues.

The second was the development of the "new" poetry, which was characterized by a focus on social and political issues.

The third was the development of the "new" novel, which was characterized by a focus on social and political issues.

The fourth was the development of the "new" short story, which was characterized by a focus on social and political issues.

The fifth was the development of the "new" drama, which was characterized by a focus on social and political issues.

The sixth was the development of the "new" film, which was characterized by a focus on social and political issues.

The seventh was the development of the "new" television, which was characterized by a focus on social and political issues.

The eighth was the development of the "new" radio, which was characterized by a focus on social and political issues.

The ninth was the development of the "new" music, which was characterized by a focus on social and political issues.

The tenth was the development of the "new" dance, which was characterized by a focus on social and political issues.

The eleventh was the development of the "new" theater, which was characterized by a focus on social and political issues.

The twelfth was the development of the "new" opera, which was characterized by a focus on social and political issues.

The thirteenth was the development of the "new" ballet, which was characterized by a focus on social and political issues.

The fourteenth was the development of the "new" circus, which was characterized by a focus on social and political issues.

The fifteenth was the development of the "new" puppetry, which was characterized by a focus on social and political issues.

The sixteenth was the development of the "new" marionettes, which was characterized by a focus on social and political issues.

The seventeenth was the development of the "new" shadow puppetry, which was characterized by a focus on social and political issues.

The eighteenth was the development of the "new" marionettes, which was characterized by a focus on social and political issues.

The nineteenth was the development of the "new" shadow puppetry, which was characterized by a focus on social and political issues.

The twentieth was the development of the "new" marionettes, which was characterized by a focus on social and political issues.

The twenty-first was the development of the "new" shadow puppetry, which was characterized by a focus on social and political issues.

The twenty-second was the development of the "new" marionettes, which was characterized by a focus on social and political issues.

The twenty-third was the development of the "new" shadow puppetry, which was characterized by a focus on social and political issues.

The twenty-fourth was the development of the "new" marionettes, which was characterized by a focus on social and political issues.

The twenty-fifth was the development of the "new" shadow puppetry, which was characterized by a focus on social and political issues.

The twenty-sixth was the development of the "new" marionettes, which was characterized by a focus on social and political issues.

The twenty-seventh was the development of the "new" shadow puppetry, which was characterized by a focus on social and political issues.

The twenty-eighth was the development of the "new" marionettes, which was characterized by a focus on social and political issues.

The twenty-ninth was the development of the "new" shadow puppetry, which was characterized by a focus on social and political issues.

The thirtieth was the development of the "new" marionettes, which was characterized by a focus on social and political issues.

informuję, że została ona również zamieszczona na stronach internetowych Ministerstwa w Biuletynie Informacji Publicznej MRPiPS.

Mając na uwadze powyższe, uprzejmie informuję, że w Ministerstwie nie są prowadzone prace w zakresie postulowanym w petycji.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku

Sebastian Kamiński
Zastępca Dyrektora
Departamentu Ubezpieczeń Społecznych
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

1. The first part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

2. The second part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

3. The third part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

4. The fourth part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

5. The fifth part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

6. The sixth part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

7. The seventh part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

8. The eighth part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

9. The ninth part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.

10. The tenth part of the document is a list of names and addresses of the members of the committee.